

TEZA:

Obwiniona radca prawny nie wypełniła obowiązku doskonalenia zawodowego i uzyskała 36 z 40 wymaganych od niej punktów szkoleniowych w cyklu szkoleniowym, który trwał od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r. Jednakże sąd dyscyplinarny umorzył postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych uznając, że obwiniona nie dopełniła obowiązku jedynie w niewielkim stopniu.

WO – 67-/22

ORZECZENIE

z dnia 28 lipca 2022 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie:

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki

Sędziowie: SWSD Katarzyna Drożdż-Najbor /sprawozdawca/
SWSD Leszek Krupa

Protokolant: Justyna Kosińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Anny Kończyk

po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 2022 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego J. E., numer wpisu (...)

obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego - art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 61 ust.2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w związku z § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządów służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku z powodu odwołania Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 12 stycznia 2022 r., sygn. akt D 143/21

orzeka:

1. zaskarżone orzeczenie utrzymuje w mocy,
2. kosztami postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym obciąża Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w dniu 12 stycznia 2022 r. w sprawie D 143/21 - radcy prawnego J. E., nr wpisu (...) obwinionej o to, że: nie wypełniła obowiązku doskonalenia zawodowego i uzyskała 36 z 40 wymaganych od niej punktów szkoleniowych w cyklu szkoleniowym, który trwał od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r. tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 14 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku umorzył postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych.

Orzeczenie to zaskarżył w całości Rzecznik Dyscyplinarny OIRP , zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na przyjęciu, że obwiniona nie traktowała obowiązku szkoleniowego w sposób lekceważący a także po stronie obwinionej istniał zamiar i determinacja, aby obowiązek doskonalenia zawodowego zrealizować - który to błąd spowodował w konsekwencji błędne przyjęcie, że stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez obwinioną deliktu dyscyplinarnego jest znikomy;

2. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 1 § 2 w zw. z art. 115 § 2 k.k. w zw. z art. 74¹ pkt 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, mającą istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia

- poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że wykonanie obowiązku doskonalenia zawodowego w znacznej części uzasadnia uznanie znikomej społecznej szkodliwości czynu, jak również przyjęcie, że odbywanie szkoleń w każdym roku cyklu szkoleniowego wpływa na stopień społecznej szkodliwości czynu.

Rzecznik wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu OIRP do ponownego rozpoznania.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Rozpoznanie odwołania następuje w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu - również w granicach podniesionych zarzutów (art. 433 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych).

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego zarówno ustalenia faktyczne, jak i zastosowanie przepisów prawa materialnego przez Sąd dyscyplinarny I instancji były prawidłowe.

Co prawda obwiniona usiłowała przekonać organy dyscyplinarne, że w dniu 31 grudnia 2020 r., oprócz szkolenia, z którego punkty nie zostały jej zaliczone w związku ze spóźnieniem i 2 tzw. miękkich szkoleń, za które przyznano jej łącznie 2 pkt, uczestniczyła w jeszcze jednym szkoleniu merytorycznym, za które winna otrzymać brakujące 4 pkt szkoleniowe, których z niewiadomych przyczyn nie uzyskała, ale zarówno OSD, jak i Sąd odwoławczy uznały to jedynie za przyjętą przez obwinioną taktykę obrony. Nie zmienia to jednak oceny o słuszności uznania, że w tej sytuacji zachodzi przypadek, o którym mowa w odpowiednio stosowanym art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k.

Należy podkreślić, że instytucja społecznej szkodliwości czynu (art. 1 § 2 k.k.) jest w postępowaniu dyscyplinarnym stosowana i jako taka może stanowić podstawę umorzenia postępowania w oparciu o art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. Potwierdza to orzecznictwo Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, vide orzeczenie z dnia 27 lipca 2016 r., WO-113/15, orzeczenie z dnia 5 października 2017 r., WO-108-17, orzeczenie z dnia 19 lipca 2018 r., WO-65/18, orzeczenie z dnia 9 stycznia 2020 r., WO-178/19, orzeczenie z dnia 26 lutego 2020 r., WO-218/19.

Nie ulega też wątpliwości, że ustawa o radcach prawnych przewiduje swoisty środek dyscyplinujący w postaci ostrzeżenia dziekańskiego, stosowany w sytuacji, gdy zachodzi tzw. przypadek mniejszej wagi (art. 66 ustawy o radcach prawnych).

Zatem, obie wskazane wyżej instytucje przewidują, iż pomimo popełnienia przewinienia dyscyplinarnego nie będzie się toczyło postępowanie, gdyż albo nie zostanie ono wszczęte albo, gdzie wszczęto - zostanie umorzone. Muszą jednak istnieć istotne okoliczności uzasadniające pozostawienie tego przewinienia bez kary dyscyplinarnej.

Przenosząc to na grunt niniejszej sprawy należy potwierdzić ustalenia OSD, że obwiniona nie traktowała obowiązku szkoleniowego w sposób lekceważący oraz wykazała zamiar i determinację, aby obowiązek doskonalenia zawodowego zrealizować. W ocenie Sądu odwoławczego, nie można przy tym czynić obwinionej zarzutu z tego, że znaczną część punktów szkoleniowych zamierzała zdobyć w ostatniej części okresu rozliczeniowego. Każda część tego okresu jest dla realizacji tego celu tak samo dobra. Jednocześnie aktywność obwinionej w dniach 28-31 grudnia 2020 r., w wyniku której uzyskała ona 20

punktów i uczestniczenie w dniu 31 grudnia 2020 r. w kolejnych zajęciach za 4 punkty, które w wyniku spóźnienia nie zostały zaliczone, świadczy o zamiarze wywiązania się z obowiązku doskonalenia zawodowego.

Niezrealizowany obowiązek dotyczy 4 z 40 punktów, które trzeba było zdobyć, a więc 10 procent. Konfrontując to z kryteriami społecznej szkodliwości czynu (art. 115 § 2 k.k.), tj. rodzajem i charakterem naruszonego dobra, rozmiarami wyrządzonej lub grożącej szkody, sposobem i okolicznościami popełnienia czynu, wagą naruszonych przez sprawcę obowiązków, a także zamiarem, motywacją sprawcy, rodzajem naruszonych reguł ostrożności i stopniem ich naruszenia należy stwierdzić, że można było uznać znikomość społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez obwinioną, gdyż naruszenie dotyczyło jedynie nieznacznej części obowiązku szkoleniowego a obwiniona miała zamiar wywiązania się z tego obowiązku, choć nie do końca go zrealizowała. Przy czym, zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, okoliczność uzyskiwania punktów w każdym roku trwania cyklu szkoleniowego 2018-2020 wpływa na ocenę zamiaru obwinionej.

Nie doszło zatem do zarzucanej w odwołaniu obrazy przepisów prawa materialnego - art. 1 § 2 w zw. z art. 115 § 2 k.k. w zw. z art. 74¹ pkt 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie dopatrył się występowania w sprawie okoliczności uzasadniających zastosowanie z urzędu przepisów art. 439 i 440 k.p.k.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. nr 86/IX/2015.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.